

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11920/2024
29.08.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Јасмине Стаменковић и Татјане Ђурица, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Тања Петричић и др. адвокати из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Радосав Шобић, адвокат из ..., ради раскида уговора о доживотном издржавању по тужби и утврђења ништавости уговора о доживотном издржавању по противтужби, одлучујући о ревизији туженог – противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 9/24 од 25.01.2024. године, у седници одржаној дана 29.08.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 9/24 од 25.01.2024. године - у делу става првог изреке, којим је потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке; у ставу другом и трећем изреке (који се односе на трошкове поступка), као и пресуда Основног суда у Шапцу Судске јединице у Богатићу П 1309/19 од 09.05.2022. године - у ставу првом изреке и ставу петом изреке, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев тужиоца – противтуженог АА из ... којим је тражио да се утврди да је раскинут Уговор о доживотном издржавању ОПУ: 784-2015 од 03.09.2015. године који су закључили тужени - противтужилац ББ, као давалац издржавања и сада пок. ВВ, као прималац издржавања, који за предмет има следеће непокретности: кат. парц. бр. ..., Улица ... земљиште под зградом - објектом, површине 60м², земљиште у грађевинском подручју, земљиште под зградом - објектом, површине 94м², земљиште у грађевинском подручју, земљиште под зградом - објектом, површине 56м², земљиште у грађевинском подручју, земљиште уз зграду - објекат, површине 500м², земљиште у грађевинском подручју, пашњак 2. класе, површине 752м², цела парцела укупне површине 1462м², као и објекти који се налазе на катастарској парцели број .., и то: породична стамбена зграда број 1, површине 60м², помоћна зграда број 2, површине 94м², помоћна зграда број 3, површине 56м², сви објекти саграђени пре доношења прописа о изградњи објеката, кат. парц. бр. ..., потес ..., шума 3. класе, површине 1903м², шумско земљиште, кат. парц. бр. ..., потес ..., шума 3. класе, површине 4017м², шумско земљиште, кат. парц. бр. ..., потес ..., шума 3. класе, површине 2776м², шумско земљиште, кат. парц. бр. ...

потес ..., њива 5. класе, површине 8153м², пољопривредно земљиште, кат. парц. бр. ..., потес ..., њива 4. класе, површине 2360м², пољопривредно земљиште, кат. парц. бр. ..., потес ..., њива 3. класе, површине 3452м², пољопривредно земљиште, кат. парц. бр. ..., потес ..., њива 2. класе, површине 10283м² и њива 3. класе, површине 2333м², цела парцела површине 12616м², пољопривредно земљиште, све непокретности уписане у Лист непокретности бр. .. КО ... (а сада све непокретности уписане уписане у Лист непокретности бр. .. КО ... на име туженог ББ из ...), због неизвршења уговора, као и захтев тужиоца – противтуженог за накнаду трошкова парничног поступка са законском затезном каматом почев од извршности пресуде, па до коначне исплате.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 9/24 од 25.01.2024. године у делу става првог изреке - којим је првостепена пресуда преиначена у ставу другом изреке на тај начин што је обавезан тужени ББ из ... да дозволи и трпи да се тужилац АА из ... на основу Уговора о доживотном издржавању ОПУ: 622-2015 од 19.11.2015. године овереног пред Јавним бележником Маковић Божидаром из ..., у катастарским и другим јавним књигама упише као власник непокретности специфицираних у ставу првом изреке пресуде, као и пресуда Основног суда у Шапцу Судске јединице у Богатићу П 1309/19 од 09.05.2022. године, у ставу другом изреке, којом је одбијен тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени да дозволи и трпи да се тужилац у катастарским и другим јавним књигама упише као власник непокретности и тужба се у том делу **ОДБАЦУЈЕ**.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 9/24 од 25.01.2024. године у делу става првог изреке - којим је првостепена пресуда преиначена у ставу трећем изреке, тако што се одбија жалба тужиоца - противтуженог, као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Шапцу Судске јединице у Богатићу П 1309/19 од 09.05.2022. године, у ставу трећем изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац – противтужени да туженом - противтужиоцу накнади трошкове целог парничног поступка од 255.300,00 динара у року од 8 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу Судске јединице у Богатићу П 1309/19 од 09.05.2022. године, у ставу првом изреке усвојен је основни тужбени захтев тужиоца па је утврђено да је раскинут Уговор о доживотном издржавању ОПУ: 784-2015 од 03.09.2015. године који су закључили тужени ББ, као давалац издржавања и сада пок. ВВ, као прималац издржавања, који за предмет има непокретности (ближе специфициране у ставу првом изреке ове одлуке). У ставу другом изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени да дозволи и трпи да се тужилац на основу Уговора о доживотном издржавању ОПУ: 622-2015 од 19.11.2015. године овереног пред

Јавним бележником Марковић Божидаром из ..., у катастарским и другим јавним књигама упише као власник горе наведених непокретности, док је у ставу трећем усвојен противтужбени захтев туженог - противтужиоца па је утврђено да је ништав Уговор о доживотном издржавању ОПУ: 622-2015 од 19.11.2015. године закључен између ВВ из ..., као примаоца издржавања и тужиоца – противтуженог, АА из ..., као даваоца издржавања и да као такав не производи правно дејство. У ставу четвртом изреке одбијен је алтернативни противтужбени захтев туженог којим је тражио да се поништи Уговор о доживотном издржавању ОПУ: 622-2015 од 19.11.2015. године, као неоснован. У ставу петом изреке одређено је свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 9/24 од 25.01.2024. године, у ставу првом изреке, жалба тужиоца је усвојена па је првостепена пресуда преиначена у ставу другом, трећем и петом изреке на тај начин што је обавезан тужени да дозволи и трпи да се тужилац на основу Уговора о доживотном издржавању ОПУ: 622-2015 од 19.11.2015. године овереног пред Јавним бележником Маковић Божидаром из ..., у катастарским и другим јавним књигама упише као власник горе наведених непокретности; одбијен противтужбени захтев туженог – противтужиоца, којим је тражио да се утврди да је ништав Уговор о доживотном издржавању ОПУ: 622-2015 од 19.11.2015. године закључен између ВВ из ..., као примаоца издржавања и тужиоца - противтуженог АА из ..., као даваоца издржавања и да као такав не производи правно дејство, па је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове првостепеног парничног поступка од 367.925,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, док је жалба туженог одбијена и наведена пресуда у побијаном непреиначеном усвајајућем делу (став први изреке) потврђена. У ставу другом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка од 97.100,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате. У ставу трећем изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде ревизију је изјавио тужени - противтужилац због свих законом прописаних разлога и предложио је да се тужбени захтев тужиоца одбије у целости, а усвоји противтужбени захтев.

Врховни суд је испитао другостепену пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23 – др. закон) и одлучио да је ревизија туженог – противтужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, док је та битна повреда учињена при одлучивању у односу на део захтева којим је тражено да се обавезе тужени да дозволи и трпи да се тужилац у катастарским и другим јавним књигама упише као власник непокретности.

Према утврђеном чињеничном стању, сада пок. ВВ рођен је ...1945. године и исти је живео сам, односно није имао деце. Од најближих сродника имао је

рођену сестру ГГ - мајку туженог и њену децу: нећака - овде туженог ББ и нећаке - ДД, ЂЂ и ЕЕ. Како се тужени о њему већ дуже време старао, сада пок. ВВ одлучио је да са истим закључи Уговор о доживотном издржавању што је и учињено 03.09.2015. године, када је пред јавним бележником закључен и солемнизован наведени уговор под бројем ОПУ: 784-2015. У члану 1. тог уговора таксативно је наведена имовина која се налазила у власништву сада пок. ВВ, као примоца издржавања, те је наведено да је исту наследио иза свог пок. оца. У ставу 4. тог члана тужени се обавезао да се брине и издржава примоца издржавања, као и да му пружи сву негу и пажњу која му је потребна као особи која је стара и слабијег здравственог стања, и то: да се стара о његовом смештају, исхрани, тако што ће му једном дневно доносити храну за цео дан и дрва - сечом из ВВ шуме, прати веш, бринути се о лечењу у случају болести, возити га у болницу и код лекара, сахранити га, издати му подушје и подигнути споменик. У члану 2. наведено је да као накнаду за ово прималац издржавања оставља имовину из члана 1. даваоцу издржавања. Како је сада пок. ВВ боловао од срца, те како му се у мокраћи и столици појавила крв, због сумње на карцином дебелог црева, тужени и његова супруга, ДД, одвели су ВВ у болницу у Шапцу, где је исти био стационаран у периоду 24.09.2015. - 02.10.2015. године, након чега је отпуштен, да би га затим почетком новембра 2015. године тужени одвео на прегледе код интернисте и кардиолога. ВВ је одбио да иде на колоноскопију, која је била заказана за 05. или 06. новембар 2015. године. У међувремену, када је сазнао да сада пок. ВВ продаје земљу у свом власништву извесном ЖЖ, отац туженог, ЗЗ, отишао је код ЖЖ и његовог оца и казао им да не купују земљу од ВВ, јер је то имовина његове деце, али су они и поред тога купили земљу. Након тога, односно након последњих прегледа на које га је тужени одвео, настао је неспоразум између ВВ и туженог, након чега је тужени престао да извршава уговорне обавезе које је имао према ВВ и да га посећује, а што је ВВ саопштио комишији, ИИ и том приликом му казао да позове тужиоца и његову мајку, који су му били комшије, да га гледају, што су исти и учинили, те се договорили са ВВ да почну да му дају издржавање. Услед тога је између тужиоца, као даваоца издржавања и сада пок. ВВ, као примоца издржавања пред јавним бележником закључен Уговор о доживотном издржавању бр. ОПУ: 622-2015 од 19.11.2015. године, са идентичним правима и обавезама за уговорне стране, као што је наведено и у првом уговору о доживотном издржавању, који је ВВ закључио са туженим, при чему је у потоњем уговору наведено да тужилац са својом породицом од раније, тј. од почетка новембра 2015. године ВВ фактички даје издржавање. Приликом закључења уговора, јавни бележник је упозорио уговорне стране да је у погледу исте имовине ВВ већ закључен такав уговор са туженим и да каснији уговор неће имати важност док претходни не буде раскинут, након чега су тужилац и сада пок. ВВ изјавили да су свесни тих последица и да на њих пристају. ВВ је преминуо ...2015. године, а чињеница да није отишао на колоноскопски преглед који је имао заказан, није утицала на смртни исход, пошто није умро од компликација цревне болести крварења. У конкретном случају, радило се о срчаном болеснику, који је био анемичан са лошом крвном сликом, а узрок смрти није познат, будући да није рађена обдукција. Код ВВ није био дијагностикован канцер. С обзиром на постављене дијагнозе сада пок. ВВ могао је живети и неколико година, али с

обзиром на његово здравствено стање, није изненађујуће што је преминуо. Сада пок. ВВ био је способан да управља својим поступцима и да схвати значај последица које из њих проистичу, при чему је исто тако био способан да располаже својом имовином и да склапа уговоре. Тужилац је сахранио ВВ, а тужени му је подигао споменик. Након смрти ВВ, тужени се на основу уговора, који је имао закључен са именованим, у надлежан катастар непокретности уписао као власник имовине која се ближе наводи у ставу 1. изреке првостепене пресуде, па је последично услед непостојања имовине иза оставиоца ВВ, обустављен оставински поступак који је вођен пред надлежним судом под бројем О 3166/15.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, у погледу дела одлуке којим је правноснажно утврђено да је раскинут уговор о доживотном издржавању бр. ОПУ: 784-2015 од 03.09.2015. године, према закључку нижестепених судова, тужилац је активно легитимисан, будући да на основу каснијег закљученог уговора, као давалац издржавања, претендује да постане власник непокретне имовине, која се налази у власништву туженог - што даље упућује на постојање правног интереса на његовој страни за вођење поступка. Поред тога, нижестепени судови закључују да су испуњени законски услови за утврђење да је Уговор о доживотном издржавању бр. ОПУ: 784-2015 од 03.09.2015. године раскинут због неизвршења обавезе од стране туженог, у смислу члана 124. ЗОО, будући да је почетком новембра 2015. године дошло до неспоразума између њега и сада пок. ВВ, од када је он престао да испуњава своју уговорну обавезу и то у моменту када је здравствено стање примаоца издржавања било погоршано и од када су његове потребе за туђом негом и помоћи постале још израженије, него што је то био случај у ранијем периоду, када је тужени уговорну обавезу према њему извршавао.

Што се тиче противтужбеног захтева, првостепени суд налази да је исти основан те је утврђена ништавост касније закљученог Уговора о доживотном издржавању бр. ОПУ: 622-2015 од 19.11.2015. године. Првостепени суд је закључио да су испуњени услови из чл. 103. ЗОО за утврђење ништавости из разлога што је уговор трајао свега неколико дана, па не би било у друштвеном интересу такав уговор одржати на снази. С обзиром на наведено, првостепени суд налази да је спорни уговор противан добрим обичајима.

У погледу захтева да се наложи туженом да дозволи и трпи да се тужилац на основу Уговора о доживотном издржавању ОПУ: 622-2015 од 19.11.2015. године, у катастарским и другим јавним књигама упише као власник непокретности које су биле предмет закључених уговора о доживотном издржавању, првостепени суд налази да је исти неоснован будући да према становишту првостепеног суда ниједан од уговора не производи правно дејство, те се расправљање заоставштине има извршити на начин прописан Законом о наслеђивању.

Другостепени суд је, у погледу постављеног противтужбеног захтева за утврђење ништавости касније закљученог Уговора о доживотном издржавању бр. ОПУ: 622-2015 од 19.11.2015. године, становишта да је исти неоснован, те је преиначио првостепену пресуду у том делу. Према закључку другостепеног суда, тужилац је фактички почео са издржавањем сада пок. ВВ и пре него што је уговор о доживотном издржавању закључен између њих, почев од 05.11.2015. године па до смрти ...2015. године. Другостепени суд сматра да примаоцу издржавања у том периоду, након повратка из болнице, туђа нега и помоћ била преко потребна, да му је исту баш тада ускратио тужени, а да је тужилац прихватио своју обавезу, која је накнадно формулисана и уобличена кроз уговор о доживотном издржавању, те исту извршавао савесно и одговорно све до смрти примаоца издржавања. Након тога је тужилац сахранио ВВ по месним обичајима, па другостепени суд сматра да такав уговор испуњава све битне елементе прописане чланом 194. и 195. Закона о наслеђивању, уз постојање елемента алеаторности. Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у делу одлуке о захтеву да се наложи туженом да дозволи и трпи да се тужилац на основу Уговора о доживотном издржавању ОПУ: 622-2015 од 19.11.2015. године, у катастарским и другим јавним књигама упише као власник непокретности које су биле предмет закључених уговора о доживотном издржавању, те усвојио тужбени захтев из разлога што исти директно зависи од питања правне ваљаности споменутог уговора.

По оцени Врховног суда, основано се наводима ревизије указује на погрешну примену материјалног права од стране нижестепених судова у погледу тужбеног захтева, а другостепеног суда у погледу противтужбеног захтева. Будући да се ради о конексним захтевима (захтевима из тужбе и противтужбе), те да опстанак накнадног уговора зависи од постојања, или непостојања претходно закљученог уговора о доживотном издржавању, то је Врховни суд разматрао по ревизији пресуде нижестепених судова у делу којим је утврђен раскид закљученог уговора о доживотном издржавању између туженог – противтужиоца и пок. ВВ.

Одредбом члана 194. Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС“ 46/95...6/15) прописано је да се уговором о доживотном издржавању обавезује прималац издржавања да се после његове смрти на даваоца издржавања пренесе својина тачно одређених ствари или каква друга права, а давалац издржавања се обавезује да га као накнаду за то, издржава и да се брине о њему до краја његовог живота и да га после смрти сахрани.

Наиме, као и сваки други уговор, уговор о доживотном издржавању може да буде раскинут из различитих разлога. Законодавац је у важећем Закону о наслеђивању регулисао три разлога за његов раскид: поремећај односа између уговорних страна, наступање промењених околности и претходна смрт даваоца издржавања, када овлашћена лица не наставе са издржавањем примаоца. За разлику од раније важећих наследноправних прописа, у Закону о наслеђивању из 1995. године законодавац није регулисао споразумни раскид уговора, као ни раскид уговора због неиспуњења. У погледу тих разлога за раскид уговора

примењују се одредбе Закона о облигационим односима. Овај закон, пак, регулише право на раскид уговора због неиспуњења чланом 124. ЗОО. С обзиром на то да уговор о доживотном издржавању има одређене специфичности и поред тога што се на њега примењују одредбе Закона о облигационим односима, до раскида уговора о доживотном издржавању због неизвршења обавеза може доћи само на основу судске одлуке, односно у питању је искључиво судски раскид уговора. Дакле, неопходно је да поверилац против дужника поднесе тужбу за раскид уговора. Управо такву тужбу поднео је пред Основним судом у Шапцу Судском јединицом у Богатићу дана 16.11.2015. године сада пок. ВВ, прималац издржавања, против туженог ББ из ..., као даваоца издржавања по Уговору 03.09.2015. године, закљученим и солемнизованим пред јавним бележником под бројем ОПУ: 784-2015. Међутим, тужба није достављена туженом, те парница није почела да тече. Решењем од 29.01.2016. године утврђен је прекид тог поступка због смрти странке, а поступак из прекида могу да покрену наследници пок. ВВ. Осим овде туженог, који је уговорна страна у уговору поводом којег је пок. ВВ поднео тужбу, остали законски наследници, сестре ДД, ЕЕ и ЂЂ, признале су предметни уговор и на основу истог се тужени уписао као власник непокретности, које су биле предмет уговора. Пошто је тужилац у том поступку поднео тужбу за живота, против туженог ББ, а за раскид уговора о доживотном издржавању због неиспуњења, то право на наставак поступка из прекида имају само законски наследници који то нису учинили. Следом, не може се прихватити становиште нижестепених судова да сада тужилац у овом поступку јесте активно легитимисан да захтева раскид уговора о доживотном издржавању који је претходно закључен између пок. ВВ и ББ. Након смрти повериоца, по становишту Врховног суда, тужбу за раскид уговора о доживотном издржавању могу подићи његови законски и завештајни наследници, уколико су се услови за раскид стекли још за повериочевог живота. Према закључку нижестепених судова, тужилац је активно легитимисан, будући да на основу каснијег закљученог уговора, као давалац издржавања, претендује да постане власник непокретне имовине, која се налази у власништву туженог - што даље упућује на постојање правног интереса на његовој страни за вођење поступка. Чињеница да је тужилац заинтересовано лице с обзиром на то да претендује на имовину која је предмет касније закљученог уговора, може бити од утицаја код утврђења ништавости каквог уговора. Међутим, раскид уговора може тражити само уговорна страна, односно након смрти примаоца издржавања, како је напред наведено његови наследници, а који то нису учинили. Наведено из разлога што је уговор сагласна изјава воља управо уговорних страна, не трећих лица, при чему дејство раскида проузрокује одговарајуће последице које треће лице не би ни могло да реализује. Тако је нпр. чланом 132. ЗОО прописано да су раскидом уговора обе стране су ослобођене својих обавеза, изузев обавезе на накнаду евентуалне штете. Ако је једна страна извршила уговор потпуно или делимично, има право да јој се врати оно што је дала. Ако обе стране имају право захтевати враћање датог, узајамна враћања врше се по правилима за извршење двостраних уговора. Свака страна дугује другој накнаду за користи које је у међувремену имала од онога што је дужна вратити, односно накнадити. Страна која враћа новац дужна је платити затезну камату од дана кад је исплату примила. Ове последице раскида уговора морају се такође

доказивати пред судом одговарајућим доказним средствима. Прималац издржавања је свакако поднео тужбу за раскид уговора, али како је тај поступак у прекиду услед смрти тужиоца, а законски наследници нису наставили поступак, то свакако нису ни могли бити утврђени стварни разлози за подношење тужбе, да ли је и која страна довела до тога да се уговор не извршава како је уговорено, да ли је на то евентуално утицало треће лице, да ли је до неспоразума око неизвршења дошло услед тога што је прималац хтео да закључи други уговор о доживотном издржавању, да ли се радило о незнатном извршењу обавеза, те да ли је и која од уговорних страна проузроковала штету другој уговорној страни, на који начин и у ком обиму. Све наведено указује на недостатак активне легитимације овде тужиоца да захтева у овом поступку раскид уговора о доживотном издржавању - у којем није био уговорна страна. Из наведених разлога, тужбени захтев тужиоца у том делу није основан, јер тужилац није активно легитимисан, те су нижестепене пресуде, применом члана 416. став 1. ЗПП морале бити преиначене.

У погледу одлуке у делу става првог изреке другостепене пресуде – који се односи на део тужбеног захтева за обавезивање туженог да дозволи и трпи да се тужилац у катастарским и другим јавним књигама упише као власник непокретности упис права својине и у погледу одлуке првостепеног суда у ставу другом изреке, Врховни суд налази да су одлуке нижестепених судова погрешне. Ово из разлога што се не може налагати туженом да трпи упис права својине код одговарајуће Службе за катастар непокретности нити налагати Служби за катастар непокретности одговарајућу укњижбу права својине у катастарском оперативу, пошто се тај поступак спроводи по правилима управног поступка, на основу одредбе члана 88а Закона о државном премеру и катастру („Службени гласник РС“, бр. 22/2009 ... 92/2023), па имајући у виду да суд није надлежан за одлучивање о том захтеву о ком се одлучује у управном поступку, то је Врховни суд тужбу у том делу одбацио као недозвољену, у смислу члана 16. став 1. у вези члана 415. став 2. ЗПП, као у ставу другом изреке.

Што се тиче противтужбеног захтева, Врховни суд је становишта да је, с обзиром на то да се уговор закључује са одложним роком, односно до смрти примаоца издржавања и да је све до тада, па и након тога, давалац издржавања дужан да извршава разноврсне престације, реч је о уговору са трајним извршењем чинидаба, јер се исте извршавају у дужем временском периоду.

У вези са напред наведеним, Закон о облигационим односима, у члану 10. предвиђа да су стране у облигационим односима слободне, у границама принудних прописа, јавног поретка и добрих обичаја, да своје односе уреде по својој вољи. У овако постављеним оквирима, странке слободно могу уређивати своје међусобне односе и закључивати одређене правне послове, наравно поштујући при том и начела равноправности страна, савесности и поштења, забране злоупотреба права, забране проузроковања штете, начело једнаке вредности узајамних давања, као и остала начела којима се регулишу међусобна права и обавезе страна у облигационим односима. Стога је становиште

другостепеног суда о разлозима за пуноважност касније закљученог уговора неприхватљиво, већ његову пуноважност треба ценити у смислу цитираних законских одредби и општих правила и начела облигационог права. Код оцене правне ваљаности уговора о доживотном издржавању битна ставка је постојање неизвесности о дужини трајања уговора, односно дужини трајања живота примаоца издржавања, због чега овај уговор има алеаторну природу. Уколико је прималац у таквом здравственом стању да је његова смрт извесна, такав уговор о доживотном издржавању не може испунити свој смисао. Спорни уговор између тужиоца и примаоца издржавања трајао је свега неколико дана. Стога, правилан је закључак првостепеног суда да, с обзиром да је прималац издржавања након закључења уговора врло брзо преминуо и да је овај уговор кратко био на снази - да постоји очигледна несразмера између давања уговорних страна, а следом и непостојање неизвесности о дужини трајања уговора. Чињеница да је тужилац пружио неопходну помоћ пок. ВВ, када му је била најпотребнија, не значи да такво поступање налаже пренос имовине на истог. Помоћ може бити указана и уз одговарајућу накнаду, или без накнаде. Свакако закључење накнадног уговора о доживотном издржавању, при чему постоји претходно закључени уговор истоветне садржине са овде туженим (о чему је тужилац од стране нотара упозорен), у ситуацији када је очигледно било да је прималац био у тешком здравственом стању и када према мишљењу вештака није било изненађујуће што је преминуо имајући у виду постављене дијагнозе, овај уговор чине противним прунудним прописима, односно општим начелима Закона о облигационим односима, као и добрим обичајима, па је самим тим уговор ништав у смислу члана 103. Закона о облигационим односима. То су разлози због којих је на темељу одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку Врховни суд одлучио као у ставу трећем изреке пресуде.

Како је тужени - противтужилац успео у поступку по ревизији то му, на основу члана 165. став 2. у вези са члановима 163. став 2., 153. став 1. и 154. став 2. Закона о парничном поступку припадају трошкови целокупног поступка према оствареном успеху у спору у износу од 255.300,00 динара. Висина ових трошкова одмерена је према опредељеном захтеву и то: за састав противтужбе и једног поднеска 22.500,00 динара, на име приступа пуномоћника туженог – противтужиоца на 8 одржаних рочишта 102.000,00 динара, на име приступа пуномоћника туженог – противтужиоца на 4 неодржана рочишта 28.500,00 динара, на име трошкова вештачења 20.000,00 динара, на име таксе на првостепену одлуку (по противтужби) 37.300,00 динара, на име састава жалбе 22.500,00 динара и на име састава ревизије 22.500,00 динара, све према АТ и ТТ. Туженом – противтужиоцу нису признати трошкови превоза будући да није приложио доказ о плаћању истог у висини цене аутобуске карте на релацији ...– Богатић. Такође, тужени – противтужилац тражио је трошкове на име таксе на противтужбу, која таксена обавеза је застарела у смислу чл. 8. Закона о судским таксама, а коју таксу свакако исти није платио. Туженом - противтужиоцу нису признати трошкови на име судских такси на жалбу, другостепену одлуку по жалби, на ревизију и одлуку по ревизији, јер нису опредељени по висини у смислу

члана 163. став 2. ЗПП. Следом наведеног, донета је одлука као у ставу четвртом изреке пресуде.

**Председник већа-судија
Татјана Матковић Стефановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић